

Medicinski fakultet u Rijeci

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN 2021/2022

Za kolegij

Socijalna medicina

Studij:	Medicina (R)
Katedra:	Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij
Nositelj kolegija:	Katedra za socijalnu medicinu i epidemiologiju prof. dr. sc. Rukavina Tomislav, dr. med.
Godina studija:	1
ECTS:	2.00
Stimulativni ECTS:	0.00 (0.00%)
Strani jezik:	Ne

Podaci o kolegiju:

Kolegij Socijalna medicina je obvezni predmet na I. godini Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija medicina koji se održava u II.semestru, a sastoji se od 15 sati predavanja i 20 sati seminara, ukupno 35 sati (**2 ECTS**). Kolegij se izvodi u predavaonicama Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, a predavanja će se održavati on-line.

Način i oblik izvođenja nastave može biti promjenjen u ovisnosti o epidemiološkoj situaciji povezanoj s epidemijom COVID-19 o čemu će studenti na vrijeme biti obaviješteni.

Cilj kolegija je upoznavanje studenta s osnovama razvoja socijalne medicine kod nas i u svijetu, promocijom zdravlja i prevencijom bolesti. Studenti će naučiti što su to osnovne odrednice zdravlja, koji su vodeći rizici za zdravlje, naučit će osnove zdravstvenog odgoja, unaprijeđenja zdravlja i prevencije bolesti. Nadalje, studenti će dobiti pregled specifičnosti organizacije zdravlja u zajednici, specifičnosti organizacije zdravstvene skrbi u izvanrednim uvjetima, biti će upoznati s osnovama zdravstvene zaštite i socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj. Studentima će biti predstavljene osnove komunikacijskih vještina kao i primjeri programa kojima se mogu prevenirati neke od najznačajnijih bolesti današnjice.

Sadržaj predmeta je sljedeći:

Okvirni sadržaj kolegija obuhvaća zadatke i svrhu socijalne medicine, društveni utjecaj na zdravlje populacije, organizacija zdravstvene zaštite i socijalne skrbi u redovitim uvjetima te u uvjetima izvanrednih prilika, najznačajniji rizici za zdravlje, te načini preventivnog djelovanja i unapređenja zdravlja.

ISHODI UČENJA ZA PREDMET:

I. KOGNITIVNA DOMENA - ZNANJE

Na kraju kolegija se od studenata očekuje da mogu:

1. objasniti društvene čimeneke koji utječu na zdravlje, te utjecaj zdravstvenog stanja populacije na društvo
2. razlikovati poimanje zdravlja i bolesti, čimbenike rizika, ocjenjivanje zdravstvenog stanja stanovništva
3. opisati utjecaj determinanti (odrednica) zdravlja te načine i mogućnosti masovnog preventivnog djelovanja

II.PSIHOMOTORIČKA DOMENA - VJEŠTINE

Na kraju kolegija student će moći povezati teoriju i praksu prilikom promocije zdravlja u zajednici, prepoznati javnozdravstvenu intervenciju te je moći evaluirati.

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja i seminara.

Aktivno sudjelovanje studenta u nastavnom programu nastoji se postići izvođenjem seminara koje studenti unaprijed pripreme, a tijekom predavanja se studente nastoji aktivno uključiti u razmišljanje o tematskoj problematici.

Seminari studente pripremaju za samostalno rješavanje problema i integrativno promišljanje. Kroz seminare studenti će biti upoznati s načinima prevencije najznačajnijih zdravstvenih problema današnjice.

Student je obvezan pripremiti gradivo o kojem se raspravlja na predavanjima i seminarima. Sudjelovanje studenta u radu seminara se ocjenjuje (pokazano znanje, razumijevanje, sposobnost postavljanja problema, zaključivanje, itd.). "Zarađeni" bodovi pribrajaju se bodovima dobivenim na završnom ispitnu iz dotičnog predmeta.

Popis obvezne ispitne literature:

1. Socijalna medicina (skripta). Katedra za socijalnu medicinu i epidemiologiju, Sveučilište u Rijeci, Medicinski fakultet; Tiskara Žagar, Rijeka 2014.
2. http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/186463/9789240694811_eng.pdf?sequence=1
3. <https://zdravlje.gov.hr/UserDocsImages//Programi%20i%20projekti%20-%20Ostali%20programi//NP%20Živjeti%20zdravo.pdf>
4. http://www.udruga-pragma.hr/wp-content/uploads/2016/02/HMPS_publikacija-SIROMASTVO-I-NEJEDNAKOST-U-EU.pdf
5. https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2017/09/EHIS_02.pdf_FINAL_za-web.pdf

Popis dopunske literature:

1. Organizacija i upravljanje u zdravstvenoj zaštiti, urednik Luka Kovačić, Medicinska naklada Zagreb, 2003.
2. Odabrani članci iz relevantne literature slobodno dostupni na Internetu.

Nastavni plan:

Predavanja popis (s naslovima i pojašnjnjem):

Predavanje 1: Definicija i zadaci socijalne medicine

Definiranje osnovnih pojmoveva iz socijalne medicine. Povijesni osvrt. Prikazivanje najznačajnijih uloga i zadataka socijalne medicine.

Predavanje 2: Determinante (odrednice) zdravlja

Identificirati najznačajnije čimbenike koji utječu na zdravlje.

Predavanje 3: Društvene nejednakosti

Prepoznavanje društvenih nejednakosti i njihov utjecaj na zdravlje.

Predavanje 4: Posebne populacijske skupine i njihove osobitnosti I

Razmotriti posebne populacijske skupine, njihove zdravstvene potrebe i osobitosti. Prikazi pojedinih populacijskih skupina. Prezentacija njihove zdravstvene zaštite.

Predavanje 5: Posebne populacijske skupine i njihove osobnosti II

Opisati organizirane načine masovnog unapređenja zdravlja i prevencije bolesti na populacijskoj razini.

Predavanja 6: Promocija zdravlja i prevencija bolesti

Opisati organizirane načine masovnog unapređenja zdravlja i prevencije bolesti na populacijskoj razini.

Predavanje 7: Zdravstveni odgoj

Razmotriti osnovne postavke zdravstvenog odgoja u smislu unapređenja zdravstvenog stanja populacije.

Predavanje 8: Komunikacijske vještine

Osnove komunikacijskih vještina za zdravstvene profesionalce.

Predavanje 9: Zdravlje u zajednici - Pokret "Zdravi gradovi", "Zdrave županije"

Razmotriti osnove održavanja i unapređenja zdravlja u društvenim zajednicama. Uvid u značajke i čemu moraju težiti projekti na lokalnoj i regionalnoj razini u organizaciji javno-zdravstvenih projekata i njihovog utjecaja na zdravlje zajednice. Prepoznavanje aktualnih trendova unapređenja zdravlja na lokalnoj i regionalnoj razini.

Predavanje 10: Indikatori zdravstvenog stanja i mjerila zdravlja

Definicija indikatora zdravlja. Identificiranje najvažnijih indikatora i mjerila zdravlja populacije.

BRISANJE Predavanje 10: Međunarodne zdravstvene organizacije

Opisati ustroj i rad najznačajnijih međunarodnih zdravstvenih organizacija.

Predavanje 11: Najznačajniji zdravstveni problemi suvremenog svijeta

Identificiranje najznačajnijih suvremenih rizika za zdravlje populacije. Opisivanje najznačajnijih vodećih uzroka mortaliteta i morbiditeta. Izabrani zdravstveno statistički podaci o stanovništvu i zdravstvenom stanju kod nas i u svijetu. Izdvajanje osnovnih uzroka poboljševanja na globalnom i lokalnom nivou.

Predavanje 12: Zdravstvena zaštita

Način organizacije i prikaz zdravstvene zaštite u RH.

Predavanje 13: Socijalna skrb

Zakonski okviri unutar kojih je organizirana socijalna skrb.

Predavanje 14: Međunarodna zdravstvena organizacija

Razumjeti ulogu zdravstvene zaštite u izvanrednim stanjima.

Predavanje 15: Globalizacija i zdravlje

Razmatranje utjecaja globalnog povezivanja suvremenog svijeta na promjene zdravstvenog stanja populacije na lokalnoj razini.

Seminari popis (s naslovima i pojašnjnjem):

Seminar 1. Socioekonomski status stanovništva

klasificirati determinante koje utječu na zdravlje stanovnika

Seminar 2. Stil života kao determinanta zdravlja

klasificirati determinante stila života koje utječu na zdravlje stanovnika

Seminar 3. Zdravo starenje

objasniti čimbenike zdravog starenja

Seminar 4: Siromaštvo i zdravlje

grupirati siromaštvo kao jednu od determinanti zdravlja i povezati je s ostalima

Seminar 5: Korištenje i dostupnost zdravstvene zaštite

opisati i klasificirati važnost korištenja i dostupnosti zdravstvene zaštite u očuvanju zdravlja stanovnika

Obveze studenata:

Student je obavezan pripremiti gradivo o kojem se raspravlja na predavanjima i seminarima. Nastavnik ocjenjuje sudjelovanje studenta u radu seminara (pokazano znanje, razumijevanje, sposobnost postavljanja problema, zaključivanje, itd.). "Zarađeni" bodovi pribrajaju se bodovima dobivenim na završnom ispit u očuvanju zdravlja stanovnika. Ispit se provodi u pisanim obliku.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:

Ocenjivanje studenata provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci**, te prema **Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Medicinskom fakultetu u Rijeci** (usvojenog na Fakultetskom vijeću Medicinskog fakulteta u Rijeci).

Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati tijekom izvođenja nastave, te na završnom ispitu. Od ukupno **100 bodova**, tijekom nastave student može ostvariti **50 bodova**, a na završnom ispitu **50 bodova**.

Tijekom nastave vrednuje se (maksimalno do 50 bodova):

- a) Prezentacija seminara i aktivnost na nastavi (seminari) (20 bodova)
- b) Izrada pisanog seminar skog rada (30 bodova)

Uvjet za pristupanje završnom ispitu je prikupljenih minimalno 50% (25 bodova) tijekom nastave. Studenti koji su prikupili nedovoljan broj bodova tijekom nastave za pristupanje završnom ispitu dobiti će dodatni zadatki istraživanja u zajednici.

a) Prezentacija seminar skog rada (20 bodova)

Pozitivno ocjenjena prezentacija iz određenog područja buduje se:

izvrstan	izvrstan	20 bodova
vrlo dobar	vrlo dobar	15 boda
dobar	dobar	12 bodova
dovoljan	dovoljan	10 bodova

b) Seminar ski pisani rad (30 bodova)

Pozitivno ocjenjeni seminar ski rad iz određenog područja buduje se:

izvrsna	30 bodova
vrlo dobar	25 bodova
dobar	20 bodova
dovoljan	15 bodova

I. **Završni ispit (do 50 bodova)**

Na završnom ispitu provjeravaju se ključne, specifične kompetencije. **Završni test ima 50 pitanja, a bodovi se dobivaju kada student pozitivno riješi najmanje 50% testa.**

Tko može pristupiti završnom ispitu:

- **Studenti koji su tijekom nastave ostvarili minimalno 50% bodova (25 bodova)** obavezno pristupaju završnom test-ispitu u kojem dobivaju dodatne bodove.

Tko ne može pristupiti završnom ispitu:

- **Studenti koji su tijekom nastave ostvarili 0 do 49,9 bodova ili koji imaju 30% i više izostanaka s nastave.** Takav student je **neuspješan (1) F** i ne može izaći na završni ispit, tj. mora predmet ponovno upisati naredne akademske godine.

- I. **Konačna ocjena** je zbroj ECTS ocjene ostvarene tijekom nastave i na završnom ispitu:

Konačna ocjena

A (90-100%)	izvrstan (5)
B (75-89,9%)	vrlo-dobar (4)
C (60-74,5%)	dobar (3)
D (50-59,9%)	dovoljan (2)
F (0-49,9%) ili manje od polovice bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave ili manje od polovice bodova koje je moguće ostvariti na završnom ispitu	nedovoljan (1)

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Nastavni sadržaji i sve obavijesti vezane uz kolegij nalaze se na sustavu ***Merlin***.

Izrada seminarskog rada obavlja se tijekom termina u rasporedu nastave pri čemu je obvezna konzultacija s mentorima radi praćenja progresije izrade rada. Prezentacija izrađenih seminarskih radova provesti će se po dogovoru. Studenti su dužni predati rad u pisanom obliku (u skladu s uputama za pisanje seminarskih radova) te power point prezentaciju najkasnije tjedan dana prije završne prezentacije.

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE 2021/2022

Socijalna medicina

Predavanja (mjesto i vrijeme / grupa)	Seminari (mjesto i vrijeme / grupa)
03.03.2022	
Predavanje 1: Definicija i zadaci socijalne medicine: • ONLINE (14:00 - 17:00) [169] ◦ SM	
Predavanje 2: Determinante (odrednice) zdravlja: • ONLINE (14:00 - 17:00) [169] ◦ SM	
Predavanje 3: Društvene nejednakosti: • ONLINE (14:00 - 17:00) [169] ◦ SM	
prof. dr. sc. Rukavina Tomislav, dr. med. [169]	
10.03.2022	
Predavanje 4: Posebne populacijske skupine i njihove osobitnosti I: • ONLINE (14:00 - 17:00) [169] ◦ SM	Seminar 1. Socioekonomski status stanovništva: • P08 (08:00 - 11:00) [334] ◦ SM V1
Predavanje 5: Posebne populacijske skupine i njihove osobnosti II: • ONLINE (14:00 - 17:00) [169] ◦ SM	• P07 (08:00 - 11:00) [333] ◦ SM V4
Predavanje 7: Zdravstveni odgoj: • ONLINE (14:00 - 17:00) [169] ◦ SM	• P08 (11:00 - 14:00) [169] ◦ SM V5
	• P07 (11:00 - 14:00) [335] ◦ SM V6
izv. prof. dr. sc. Bilajac Lovorka, dipl. sanit. ing. [335] · Juraga Denis, mag. sanit. ing. [334] · prof. dr. sc. Rukavina Tomislav, dr. med. [169] . prof. dr. sc. Vasiljev Vanja, dipl. sanit. ing. [333]	
11.03.2022	
	Seminar 1. Socioekonomski status stanovništva: • P08 (08:00 - 11:00) [336] ◦ SM V2
	• P08 (11:00 - 14:00) [335] ◦ SM V3
izv. prof. dr. sc. Bilajac Lovorka, dipl. sanit. ing. [335] · doc. dr. sc. Roviš Darko, prof. [336]	
17.03.2022	
Predavanje 8: Komunikacijske vještine: • ONLINE (14:00 - 17:00) [333] ◦ SM	Seminar 2. Stil života kao determinanta zdravlja: • P07 (08:00 - 11:00) [333] ◦ SM V4
Predavanje 9: Zdravlje u zajednici - Pokret "Zdravi gradovi", "Zdrave županije": • ONLINE (14:00 - 17:00) [333] ◦ SM	• P08 (08:00 - 11:00) [334] ◦ SM V1
Predavanje 10: Indikatori zdravstvenog stanja i mjerila zdravlja: • ONLINE (14:00 - 17:00) [333] ◦ SM	• P08 (11:00 - 14:00) [169] ◦ SM V5
	• P07 (11:00 - 14:00) [335] ◦ SM V6
izv. prof. dr. sc. Bilajac Lovorka, dipl. sanit. ing. [335] · Juraga Denis, mag. sanit. ing. [334] · prof. dr. sc. Rukavina Tomislav, dr. med. [169] . prof. dr. sc. Vasiljev Vanja, dipl. sanit. ing. [333]	

18.03.2022**Seminar 2. Stil života kao determinanta zdravlja:**

- P08 (08:00 - 11:00) [336]
 - SM V2
- P08 (11:00 - 14:00) [335]
 - SM V3

izv. prof. dr. sc. Bilajac Lovorka, dipl. sanit. ing. [335] · doc. dr. sc. Roviš Darko, prof. [336]

24.03.2022**BRISANJE Predavanje 10: Međunarodne zdravstvene organizacije:**

- ONLINE (14:00 - 17:00) [169]
 - SM

Predavanje 11: Najznačajniji zdravstveni problemi suvremenog svijeta:

- ONLINE (14:00 - 17:00) [169]
 - SM

Predavanje 12: Zdravstvena zaštita:

- ONLINE (14:00 - 17:00) [169]
 - SM

Seminar 3. Zdravo starenje:

- P07 (08:00 - 11:00) [333]
 - SM V4
- P08 (08:00 - 11:00) [334]
 - SM V1
- P08 (11:00 - 14:00) [169]
 - SM V5
- P07 (11:00 - 14:00) [335]
 - SM V6

izv. prof. dr. sc. Bilajac Lovorka, dipl. sanit. ing. [335] · Juraga Denis, mag. sanit. ing. [334] · prof. dr. sc. Rukavina Tomislav, dr. med. [169] · prof. dr. sc. Vasiljev Vanja, dipl. sanit. ing. [333]

25.03.2022**Seminar 3. Zdravo starenje:**

- P08 (08:00 - 11:00) [336]
 - SM V2
- P08 (11:00 - 14:00) [335]
 - SM V3

izv. prof. dr. sc. Bilajac Lovorka, dipl. sanit. ing. [335] · doc. dr. sc. Roviš Darko, prof. [336]

31.03.2022**Predavanje 13: Socijalna skrb:**

- ONLINE (14:00 - 17:00) [169]
 - SM

Predavanje 14: Međunarodna zdravstvena organizacija:

- ONLINE (14:00 - 17:00) [169]
 - SM

Predavanje 15: Globalizacija i zdravlje:

- ONLINE (14:00 - 17:00) [169]
 - SM

Seminar 4: Siromaštvo i zdravlje:

- P08 (08:00 - 11:00) [334]
 - SM V1
- P07 (08:00 - 11:00) [333]
 - SM V4
- P07 (11:00 - 14:00) [335]
 - SM V6
- P08 (11:00 - 14:00) [169]
 - SM V5

izv. prof. dr. sc. Bilajac Lovorka, dipl. sanit. ing. [335] · Juraga Denis, mag. sanit. ing. [334] · prof. dr. sc. Rukavina Tomislav, dr. med. [169] · prof. dr. sc. Vasiljev Vanja, dipl. sanit. ing. [333]

01.04.2022**Seminar 4: Siromaštvo i zdravlje:**

- P08 (08:00 - 11:00) [336]
 - SM V2
- P08 (11:00 - 14:00) [335]
 - SM V3

izv. prof. dr. sc. Bilajac Lovorka, dipl. sanit. ing. [335] · doc. dr. sc. Roviš Darko, prof. [336]

07.04.2022

	<p>Seminar 5: Korištenje i dostupnost zdravstvene zaštite:</p> <ul style="list-style-type: none"> • P07 (08:00 - 10:00) [334] <ul style="list-style-type: none"> ◦ SM V1 • P06 (08:00 - 10:00) [333] <ul style="list-style-type: none"> ◦ SM V4 • P06 (10:00 - 12:00) [335] <ul style="list-style-type: none"> ◦ SM V6 • P07 (10:00 - 12:00) [169] <ul style="list-style-type: none"> ◦ SM V5
izv. prof. dr. sc. Bilajac Lovorka, dipl. sanit. ing. [335] . Juraga Denis, mag. sanit. ing. [334] . prof. dr. sc. Rukavina Tomislav, dr. med. [169] . prof. dr. sc. Vasiljev Vanja, dipl. sanit. ing. [333]	
08.04.2022	

izv. prof. dr. sc. Bilajac Lovorka, dipl. sanit. ing. [335] . doc. dr. sc. Roviš Darko, prof. [336]

Popis predavanja, seminara i vježbi:

PREDAVANJA (TEMA)	Broj sati	Mjesto održavanja
Predavanje 1: Definicija i zadaci socijalne medicine	1	ONLINE
Predavanje 2: Determinante (odrednice) zdravlja	1	ONLINE
Predavanje 3: Društvene nejednakosti	1	ONLINE
Predavanje 4: Posebne populacijske skupine i njihove osobitnosti I	1	ONLINE
Predavanje 5: Posebne populacijske skupine i njihove osobnosti II	1	ONLINE
Predavanja 6: Promocija zdravlja i prevencija bolesti	1	
Predavanje 7: Zdravstveni odgoj	1	ONLINE
Predavanje 8: Komunikacijske vještine	1	ONLINE
Predavanje 9: Zdravlje u zajednici - Pokret "Zdravi gradovi", "Zdrave županije"	1	ONLINE
Predavanje 10: Indikatori zdravstvenog stanja i mjerila zdravlja	1	ONLINE
BRISANJE Predavanje 10: Međunarodne zdravstvene organizacije	1	ONLINE
Predavanje 11: Najznačajniji zdravstveni problemi suvremenog svijeta	1	ONLINE
Predavanje 12: Zdravstvena zaštita	1	ONLINE
Predavanje 13: Socijalna skrb	1	ONLINE
Predavanje 14: Međunarodna zdravstvena organizacija	1	ONLINE
Predavanje 15: Globalizacija i zdravlje	1	ONLINE

SEMINARI (TEMA)	Broj sati	Mjesto održavanja
Seminar 1. Socioekonomski status stanovništva	4	P07 P08
Seminar 2. Stil života kao determinanta zdravlja	4	P07 P08

Seminar 3. Zdravo starenje	4	P07 P08
Seminar 4: Siromaštvo i zdravlje	4	P07 P08
Seminar 5: Korištenje i dostupnost zdravstvene zaštite	4	P06 P07

ISPITNI TERMINI (završni ispit):

1.	14.04.2022.
2.	24.06.2022.
3.	09.09.2022.